

Stichting Rotterdam Circusstad

MEERJARENBELEIDSPAN
2021-2024

Ervaar de verwondering!

Foto: CIRCA op Circusstad Festival 2019

INHOUD

H1. ROTTERDAM CIRCUSSTAD	2
1.1 Het Internationale festival voor vernieuwend circus in Nederland	2
1.2 Missie	2
1.3 Artistieke Visie	3
1.4 Strategie	4
H2. BETEKENIS VOOR DE STAD	5
2.1 Inclusie & Diversiteit	5
2.2 Innovatie	6
2.3 Interconnectiviteit	7
H3. TERUGBLIK 2017 – 2020	8
3.1 Jaarlijks Internationaal Circusfestival	8
3.2 Platform voor publieksonwikkeling	8
3.3 Vliegwielen voor de sector	9
3.4 Ontwikkeling activiteiten en bereik 2017 – 2020	9
H4. CIRCUSSTAD FESTIVAL 2021 – 2024	10
4.1 Platform voor presentatie en publieksonwikkeling	10
4.2 Platform voor talent en makerschap	14
4.3 Platform voor social practice, empowerment	18
H5. MARKETING	19
5.1 Marketing doelen	19
5.2 Doelgroepen en strategie	19
5.3 Campagne	21
H6. ORGANISATIE & CODES	22
6.1 Organisatie & Code Cultural Governance	22
6.2 Code Diversiteit & Inclusie	22
6.3 Fair Practice Code	23
6.4 Financiële ontwikkeling	23

Stichting Rotterdam Circusstad

Eendrachtsweg 42

3012 LD Rotterdam

I. www.circusstad.nl

Dirk Evers, zakelijk leider

E. dirk@circusstad.nl

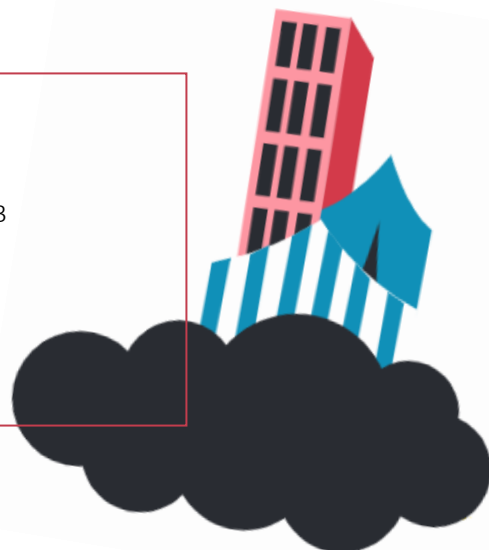
T. 010 - 240 91 44 / 06 – 19 22 86 21

KvK: 24471378

BTW: NL8212.31.911.B.01

IBAN: NL45 INGB 0007 7523 23

ANBI status aanwezig

H1. ROTTERDAM CIRCUSSTAD

Het gaat goed met het circus in Rotterdam. Afgelopen periode zette Circusstad Festival de stap van tweejaarlijks naar jaarlijks en van presenterend naar producerend festival. Kwaliteit, impact en publieksbereik nemen hand over hand toe. Het festival trekt zowel een superdivers Rotterdams publiek als internationale belangstelling en vormt een belangrijk platform voor de ontwikkeling van deze nog nieuwe kunstvorm in Nederland. Ambitie voor de komende jaren is gericht op het verder ontwikkelen van het internationale Circusstad Festival, van Talent en van de Sociale impact van circus.

Met de groei in impact, programma en publieksbereik, groeien ook de organisatie en het budget. Wij vragen de gemeente om deze volgende stap mede mogelijk te maken met een bijdrage van € 225.000,- Wij bieden de gemeente daarvoor een internationaal spraakmakend festival -frontrunner in een nieuw genre- dat mensen vanuit de haarvaten van de stad en het hele land verenigt.

1.1 HET INTERNATIONALE FESTIVAL VOOR VERNIEUWEND CIRCUS IN NEDERLAND

In Rotterdam werken we samen om van Rotterdam dé Circusstad van Nederland te maken. In een hecht samenwerkingsverband van organisaties uit de wereld van theaters en gezelschappen, opleidingen, jeugd en welzijn werken we samen aan een sterk cultureel klimaat voor de productie en presentatie van circustheater. Circusstad Festival is het hoogtepunt van de activiteiten en vliegwiel voor de ontwikkeling van projecten waarmee we het bezoeken, beoefenen en creëren van circustheater stimuleren.

Uniek aan Circusstad Festival is de formule waarin **gratis en betaalde** voorstellingen, **internationale top en nieuw talent**, en **beleven en zélf doen** een bruisende mix vormen waarmee we jong en oud aanspreken. Toonaangevende en nieuwe (inter)nationale gezelschappen en voorstellingen zijn op Circusstad Festival voor het eerst in Nederland te zien. Als initiatiefnemer voor coproducties en participatieprojecten geven we richting aan de ontwikkeling van het Nederlandse circusveld. Op Circusstad Festival brengen we publiek en deelnemers in contact met de ontwikkelingen van het circus in Rotterdam, nationaal en internationaal.

Inmiddels is 'Rotterdam' internationaal erkend als broedplaats voor circustheater in Nederland. Het festival kent een groeiend bereik en is in toenemende mate een plek waar professionals, amateurs en publiek samenkomen om de **verwondering** van het circus te ervaren. In circus zien we dé kunstvorm die **verbindingen** kan leggen: tussen oud en nieuw publiek, tussen sporters en cultuurliefhebbers, tussen hoge en lage kunst, tussen traditie en vernieuwing en tussen makers en publiek. We introduceren een **nieuwe kunstvorm**, en als eerste stad in Nederland heeft Rotterdam zich daaraan verbonden.

Het gaat goed met het festival. De reacties van pers en publiek zijn steevast enthousiast en de laatste editie was met 23 uitverkochte voorstellingen en een bezettingsgraad van ruim 80% een groot succes. Tijdens het dagprogramma was de vraag groter dan het aanbod. Alle reden dus om de komende periode verder te bouwen aan het festival, aan circus en daarmee aan een mooi en levendig cultureel Rotterdam.

1.2 MISSIE

Rotterdam Circusstad laat je de magie van het nieuwe circus ervaren.

Als hét jaarlijkse festival voor innovatief circustheater in Nederland dragen we bij aan de ontwikkeling van een sterke sector voor de productie en presentatie van circustheater. Vanuit de overtuiging dat circustheater een kwalitatieve bijdrage kan leveren aan de diversiteit en het publieksbereik van de podiumkunsten, willen wij:

- **Het genre circustheater** als innovatieve exponent van de podiumkunsten tot bloei brengen;
- **Jong talent en nieuwe makers** helpen zich professioneel te ontwikkelen;
- **De diversiteit en omvang** van het publiek voor de kunst vergroten;
- **De maatschappelijke kracht** van circus benutten voor participatie en empowerment;
- **Rotterdam als levendige internationale cultuurstad** profileren in stad en (buiten-)land.

1.3 ARTISTIEKE VISIE

Artistiek leider Maaïke van Langen:

"Het hedendaagse circustheater heeft **een magie die iedereen kan verwonderen** – ongeacht leeftijd of culturele achtergrond. Sinds de losse nummers hebben plaatsgemaakt voor 'doorgecomponeerde' voorstellingen, zijn werelden geopend voor de ontwikkeling van een fris eigentijds en 'n tikkie brutaal genre en is het speelveld uitgebreid naar tent, theater en buitenruimte.

Wereldwijd heeft zich een circus ontwikkeld waarin met virtuoos gebruik van aloude circustechnieken een nieuwe **theatrale zeggingskracht** wordt gecreëerd, een nieuwe taal met eigen wetten. Analoog aan de choreograaf binnen de dans of regisseur in het theater, ontstaat in het circus het beroep van circograaf als artistiek verantwoordelijke. Dramaturgische gelaagdheid, creatief gebruik van circustechnieken en de zoektocht naar een eigen zeggingskracht kenmerken dit hedendaagse circus: soms ruig en virtuoos, dan weer kwetsbaar en poëtisch, en vaak met de lach als breekpunt voor de nagelbijtende spanning. Ieder jaar presenteren we voorstellingen die deze internationale ontwikkelingen laten zien en toegankelijk maken voor het grote publiek: internationaal de State of the Art, maar ook voor een breed publiek.

We kiezen daarbij voor voorstellingen die het **stedelijke karakter** van ons festival weerspiegelen en aansluiten bij de culturele diversiteit. We presenteren voorstellingen die passen bij de spirit, de ziel van de stad: ongepolijst, innovatief, internationaal. Ook het persoonlijke aspect -door recensente Annette Embrechts aangeduid als 'mensencircus'- is immer relevant binnen onze artistieke signatuur. Mensencircus in de zin dat de mensen op het podium sterk zijn in autonome zeggingskracht en waarachtigheid. De virtuositeit van de circustechnieken, de dramaturgie, de regie en de publieksoptellingen, maken dat de voorstellingen 'het kunstje' overstijgen en het publiek op indringende wijze weten te raken. Deze verwondering van het circus voel je in hart, hoofd én lijf. Het laat je anders kijken naar de wereld om je heen en naar jezelf.

We leven in een razend spannende tijd nu ook **het Nederlandse veld** tot ontwikkeling komt. Steeds meer alumni van de professionele circusopleidingen vestigen zich in Nederland, er wordt meer gecreëerd en de kwaliteit neemt toe. Rotterdam is ook voor veel van hen dé circusstad waar ze wonen, werken en spelen. Onze handen jeuken om ook als producerend festival hen de mogelijkheid te bieden zich te professionaliseren en een eigen artistieke taal te ontwikkelen.

Als overwegend taallose kunstvorm met uitingsvormen in bijna alle culturen, is juist circustheater in staat een divers publiek te betrekken bij cultuur. Het is bij uitstek een kunstvorm die **verbindingen** legt tussen oud en nieuw publiek, tussen sporters en cultuurliefhebbers, tussen hoge en lage kunst, tussen traditie en vernieuwing, tussen actieve en passieve cultuurparticipatie en tussen makers en publiek.

Circus ontroert, verbaast, en bovenal raakt circus in **hart, lijf en hoofd**. Rotterdam Circusstad ziet daarin een goede kans om mensen te activeren en te betrekken, bij kunst, bij maatschappij en bij hun eigen talent. De verwondering van het Circus heeft de kracht levens te veranderen. Die kracht willen we iedereen laten ervaren om zo mensen van alle leeftijden en achtergronden te verbinden. Laat dat de komende jaren onze bijdrage zijn, ons aanbod aan Rotterdam."

Foto: Trio Satchok, Circusstad Festival 2017

1.4 STRATEGIE

De komende periode wil het festival haar functie als internationaal platform voor vernieuwend circustheater verder versterken. Daarbij zetten we in op **drie ontwikkelingslijnen**:

BELEVEN: Platform voor presentatie en publieksoptwikkeling / ontwikkeling festival

De koers om als jaarlijks internationaal festival te bouwen aan vernieuwend circus in Nederland is aangeslagen, daar bouwen we op voort. Tegelijkertijd loopt het festival in haar huidige vorm tegen de grenzen van haar capaciteit aan. Rotterdam Circusstad slaat nieuwe wegen in om meer en meer divers publiek te bedienen. Circusstad Festival wordt groter dan het Schouwburgplein; we bespelen nieuwe locaties, ontwikkelen avontuurlijke routes en betrekken nieuwe partners.

- *Verbreiding Stadsparade met andere en meer speelplekken in heel de stad;*
- *Betrekken meer en andersoortige locaties, zoals Circus Studio, De Doelen, Fenix loods, stadslocaties;*
- *Creëren circusroutes om nieuwe vormen en nieuw publiek te stimuleren.*

MAKEN: Platform voor talent en makerschap / ontwikkeling sector

Als producerend én presenterend festival draagt Circusstad Festival bij aan de ontwikkeling van jong talent en nieuwe makers en daarmee het circusgenre in Nederland. De sector groeit, maar is nog smal vergeleken met andere disciplines als dans of theater. Samen met de partners bouwen we aan een doorlopende keten voor de beoefening en creatie in circustheater, van jonge amateur tot professionele beroepspraktijk.

- *Overname van Circunstruction van Stichting snaD om startende gezelschappen te ondersteunen;*
- *Samenwerking met Circus Rotjeknor om de toplaag van de jeugdcircus leden te stimuleren;*
- *Nationale Circuscoalitie om jonge makers kansen te bieden met coproducties en langere speelreeksen.*

SOCIAAL: Platform voor social practice: empowerment / ontwikkeling stad

De derde ontwikkelingslijn gaat uit van de intrinsieke kracht van circus en de maatschappelijke betekenis daarvan. Circus heeft geen drempels, heeft geen wanden, is van nature inclusief en nodigt uit tot zelf doen. Het nodigt je uit je talent te ontdekken en je grenzen te verleggen. Het zijn kenmerken van het circus die goed van pas komen om mensen die minder snel meekomen, te bereiken en te betrekken. Circus Roffa! is het pilotproject dat we samen met Circus Rotjeknor ontwikkelen en dat in 2020 van start gaat. Ambitie is om jongeren in contact te brengen met hun eigen talent en zo in hun kracht te zetten door:

- *Beginnend in twee wijken structureel circus te beoefenen met tieners;*
- *Hen persoonlijk succes te leren ervaren, gericht op empowerment;*
- *Hen kansen te bieden op (bij)baantjes in het circus, gericht op het bieden van perspectief.*

Circusstad Festival

Internationaal festival voor vernieuwend circustheater

BELEVEN	MAKEN	SOCIAAL
Presentatie & Publieksoptwikkeling	Talent & Makerschap	Empowerment
<ul style="list-style-type: none">- Internationale State of the Art- Nieuwe Makers / NL Werk- Routes en locatieprojecten- Verdieping- Fringe acts & bands- Zelf doen- Stadsparade	<ul style="list-style-type: none">- Dutch Circus Showcase- Nieuwe Makers Traject FPK- Coproducties- Circunstruction> Codarts Circus Arts- Jongste makers / KABAAL- Circus Jungle / Workshops> Circus Rotjeknor	<ul style="list-style-type: none">- Circus Roffa!> Rotjeknor wijkclubs

H2. BETEKENIS VOOR DE STAD

2.1 INCLUSIE & DIVERSITEIT

Juist circus als overwegend taallose kunstvorm met uitingsvormen in bijna alle culturen biedt de mogelijkheid om brede lagen van de stadsbevolking aan te spreken. Met voorstellingen die spektakel, skills of humor combineren met dramaturgische lagen, biedt circus zowel intellectuele verdieping als laagdrempelig vermaak. Die kwaliteit benutten we om het publiek zowel nationaal als regionaal te vergroten en verbreden.

Naar een diverser publiek

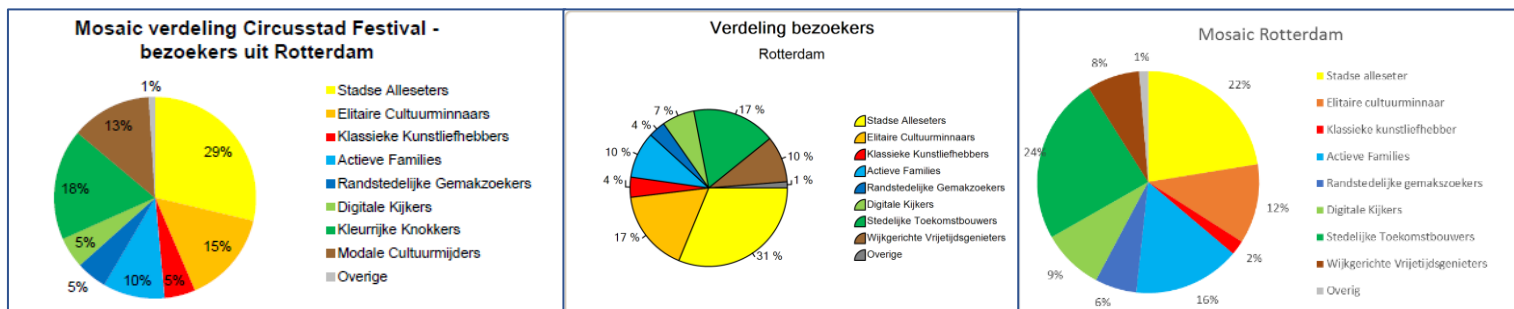
Rotterdam Circusstad neemt deel aan het Whize publieksonderzoek en verricht doorlopend bezoekersonderzoek met R2 Research, regelmatig aangevuld met (mystery) visitor journeys.

Uit het onderzoek blijkt hoge waardering voor het festival, met een rapportcijfer 8,4 en een Net Promotor Score van 47. Circusstad Festival trekt in vergelijking met andere festivals relatief veel bezoekers (46%) van buiten Rijnmond. Het festival trekt veel nieuwe bezoekers (42% in 2019) en eenmaal enthousiast smaakt circus naar méér, 25% van de ondervraagden bezocht het festival al 3 keer of vaker. Gezinnen vormen met 47% een belangrijke groep. Dat beeld wordt bevestigd door de Whize analyse, waarin Actieve Families, Randstedelijke Gemakzoekers en Stedelijke Toekomstbouwers allen sterk vertegenwoordigd zijn.

2017

2018

2019

	2017	2018	2019	Rotterdam (referentie)
Heavy Users	49%	52%	36%	22%
Medium Users	15%	14%	22%	11%
Light Users	36%	34%	41%	66%

Het Whize-onderzoek laat zien dat de samenstelling van ons publiek al behoorlijk divers is en vooral dat de samenstelling over de jaren heen steeds beter aansluit bij de stad. Daarop voortbouwend hebben we voor de periode 2021-2024 twee doelen:

1. Samenstelling taart: Aanwezigheid in alle stadswijken, verbreding aantal en soort locaties. Aandeel light users en medium users neemt toe van 48% (2018) naar 70% (2024).
2. Grotere taart: Het totale aantal bezoekers en daarmee onze impact vergroten. Toename tot 40.000 bezoekers in 2024

Ad. 1. Met de Stadsparade, routes en locatieprojecten trekt Circusstad Festival de stad in op bezoek bij diverse doelgroepen. Zo bereiken we meer divers publiek in alle Rotterdamse stadswijken. Het aantal uitvoeringen groeit tot 50 per jaar. Met de pilot Circus Roffa! onderzoeken we naast de culturele ook de sociale impact van circus en betrekken we jongeren in een aantal kanswijken.

Ad. 2. Om het bereik te vergroten wordt enerzijds de succesvolle nieuwe marketingstrategie doorgezet en versterkt. Om meer bezoekers te kunnen ontvangen wordt ook het aanbod uitgebreid, met name door groter te worden dan het Schouwburgplein en uit te breiden met nieuwe locaties en routes.

Inclusie & gastvrijheid

De afstand tussen publiek en performance is in het circus minimaal. Circus gaat juist om het publiek betrekken, zonder drempels, zonder wanden, het circus komt naar de mensen toe. Die nabijheid merk je in de voorstellingen en geeft de basishouding van het festival weer: gastvrijheid naar alle doelgroepen die we in de stad ontmoeten, bewoners én bezoekers. Het festivalterrein is gratis toegankelijk en personeel en presentatoren staan altijd klaar om je welkom te heten en van informatie te voorzien. Er is geen backstage: artiesten en publiek gebruiken dezelfde faciliteiten wat het gevoel van nabijheid versterkt.

In de programmering worden zoveel mogelijk drempels weggenomen: het programma is 'language no problem' en door de gelaagdheid zijn voorstellingen voor jong én oud aantrekkelijk. Het festival is rolstoel toegankelijk en informatie hierover is te vinden op de website. In de publieksonderzoeken spreken bezoekers (en artiesten) steevast hun waardering uit voor deze gastvrije opzet.

Om het circus zo breed mogelijk onder de aandacht te brengen en iedereen -rijk en arm- de kans te bieden het mee te maken bestaat het programma uit gratis en betaalde onderdelen, waarbij bewust is gekozen voor een laagdrempelige instap met prijzen vanaf € 5,-. Ook neemt Circusstad Festival deel aan de 'Toegift': kaartkopend publiek krijgt de vraag of ze een kaartje willen kopen voor iemand die dat niet kan betalen. De kaarten worden jaarlijks met een andere maatschappelijke instelling uitgegeven.

Foto: Zelf doen op Circusstad Festival

"Niet moeilijk doen, gewoon een 10. Geweldige acts, ik was echt verrast door de originaliteit en kwaliteit. En leuk zo op het Schouwburgplein. Lekker toegankelijk. Wij kwamen zonder kinderen, maar zagen hoe leuk het is voor jong en oud."

Bezoeker Circusstad Festival

2.2 INNOVATIE

Circusstad is **frontrunner voor een nieuwe discipline** die sterk in ontwikkeling is. Het vakmanschap van aloude circustechnieken wordt gecombineerd met theatrale en andere kunstvormen waardoor een nieuwe taal ontstaat: zonder woorden maar met een vocabulaire dat nu eens spectaculair is, dan weer poëtisch.

Met voorstellingen die vanuit een eigen circusdramaturgie een eigen zeggingskracht en gelaagdheid vertegenwoordigen spreekt circus publiek van alle leeftijden en gezindten aan. Met circus op straat en in theaters betrekken we **nieuw publiek** bij kunst en versterken we de diversiteit en inclusiviteit van de sector.

We verbinden ons daarmee sterk aan **een nieuwe generatie kunstenaars** die in Rotterdam actief is en die het nieuwe circus in Nederland artistiek vormgeven. Voor hen zijn we het podium waar ze de weg vinden naar een groter publiek, de springplank naar een internationaal netwerk. Met het coproductie beleid dragen we bij aan hun artistieke en professionele ontwikkeling en geven we richting aan de ontwikkeling van het genre.

Vernieuwend is ook de integrale aanpak, waarmee de organisatie zowel de lijn *van amateur tot professional* ontwikkelt, als de lijn *van creatie naar publieksontwikkeling*. Het festival valt internationaal op vanwege haar **vernieuwende formule** waarin zelf doen en beleven even belangrijk zijn en waarin het werk van amateurs en jong talent zich op natuurlijke wijze verhoudt tot dat van de internationale top.

De festivalorganisatie is flexibel in het inspelen op **nieuwe kansen en ontwikkelingen**. Rotterdam Circusstad is initiatiefnemer en proeftuin voor nieuwe samenwerkingen en projecten. Vaak vinden deze een vervolg in het festival zelf of bij de partners, zoals de CircusCoalitie, KABAAL, de Rotjeknor Wijkclubs en Circus Roffa!

Het festival is ook een ontmoetingsplaats voor professionals. Zo waren we eerder gastheer voor het internationale circusnetwerk Circostrada en organiseren we zelf kennisbijeenkomsten. Met de Dutch Circus Showcase presenteren we jonge Nederlandse makers aan het internationale netwerk. Circusstad Festival is daarmee een **vliegwiel voor de ontwikkeling** van het circustheater in Nederland.

2.3 INTERCONNECTIVITEIT

Compleet en evenwichtig cultureel ecosysteem

Rotterdam Circusstad is een uniek samenwerkingsverband van partners uit de amateurkunst, educatie en podia; een opzet die nergens in Europa zijn gelijke kent. Samen met de founding partners – Theater Rotterdam, Luxor Theater, Bacheloropleiding Codarts Circus Arts en Circus Rotjeknor, werkt de organisatie aan circus als eigentijdse kunstvorm.

Founding partners

Theater Rotterdam:	Presentatie en publieksonwikkeling - Internationale State of the Art, nieuw talent
Luxor Theater:	Presentatie en publieksonwikkeling - Internationale State of the Art
Codarts Circus Arts:	Ontwikkeling keten van amateur tot professional: presentatie op het festival
Circus Rotjeknor:	Ontwikkeling keten van amateur tot professional: participatie op het festival

Culturele sector

Cultuur Concreet:	Publieksonwikkeling, diversiteit en spreiding Rotterdam
Djemaa el Fna	Presentatie en publieksonwikkeling, over en weer
De Doelen:	In ontwikkeling, locatie voor presentatie en publieksonwikkeling
Laurenskerk:	In ontwikkeling, locatie voor presentatie en publieksonwikkeling
Fenix Circusloods	In ontwikkeling, locatie voor presentatie en publieksonwikkeling
Circunstruction	Talentontwikkeling jonge makers, creaties – overgenomen door Rotterdam Circusstad
Tall Tales Company	Talent: Partner in FPK Nieuwe Makers Traject 2020-2021
TENT	Talent: Coproductie partner en presentatie nieuwe makers
Tall Tales Circus Studio	Talent: Locatie en partner voor workshops tijdens festival
Nationale CircusCoalitie:	Maas Theater, Korzo, Festival Circolo, TENT circustheater producties, HH Producties, Codarts Circus Arts, Circunstruction, Rotterdam Circusstad

Netwerken

Rotterdam	Directeurenoverleg, Netwerk Cultuureducatie en Talentontwikkeling
Nationaal	CircusCoalitie, Circuspunt, Verenigde Podiumkunstenfestivals
Internationaal	Circostrada, Fedec, Circus Next

Andere beleidsterreinen: Sociale sector, economie

Met het social circus dat recent is opgestart en de beleidslijn “platform voor participatie en empowerment” opent Rotterdam Circusstad de luiken naar andere domeinen (bewegen, kansengelijkheid, eenzaamheid, gezondheid, dialoog). Rotterdam Circusstad heeft om die reden Circus Roffa mede opgestart, het beoefenen van circus heeft namelijk van oudsher ook een sociaal maatschappelijke functie.

Het festival draagt bij aan de levendigheid en toeristische aantrekkelijkheid van de binnenstad. Het trekt bezoekers naar Rotterdam, creëert werkgelegenheid en draagt zo bij aan de economische ontwikkeling van de stad. Het festival vormt de aftrap van de openluchtprogrammering van het Schouwburgplein en het zomerfestival seizoen. Met maar liefst 46% bezoekers van buiten Zuid-Holland en aandacht in alle nationale kranten levert het festival een zichtbare bijdrage aan de culturele profilering van Rotterdam.

Partners Circus Roffa!

Coproductie	Circus Rotjeknor, VSBfonds
Inspiratie en concept	Circus Zonder Handen (Brussel) The Roundhouse (Londen)
Rotterdam bevestigd	Thuis op Straat, VO Vrijeschool, Young Business School, BoTu/gobotu, Buurtsportcoaches.
Rotterdam potentieel	BIC sociaal, Cultuur Concreet, JINC, KCR, Big Brothers Big Sisters

Overige sectoren

Economie	Rotterdam Festivals, Rotterdam Partners, RotterdamPas, VVV.
Educatie	Circus Rotjeknor, Codarts Circus Arts, Jeugdcircussen uit heel Nederland, LKCA

H3. TERUGBLIK 2017 – 2020

3.1 JAARLIJKS INTERNATIONAAL CIRCUSFESTIVAL

Rotterdam Circusstad is opgericht in 2010, het jaar dat de eerste lichte Nederlandse circusstudenten afstudeerde. De eerste festivals (2010, 2011) waren vooral gericht op het **introduceren van het genre**. Met een publieksbereik van 11.000 en 17.812 bezoekers was het bestaansrecht bewezen. Al in 2013 werd Circusstad Festival als biënnale opgenomen in het Rotterdamse Cultuurplan 2013-2016. De focus lag op **publieksbeleving** en participatie. Door terreininrichting, programma en marketing beter op elkaar af te stemmen werd de beleving versterkt en vonden we de weg naar een groter publiek. We gingen onze eerste coproducties aan en presenteerden trots de jonge Nederlandse gezelschappen tijdens de eerste Dutch Circus Showcase aan het internationale veld. Het bereik groeide tot 21.500 personen in 2015.

In de afgelopen periode 2017-2020 groeide het festival uit tot hét **jaarlijkse internationale festival voor innovatief circustheater in Nederland**; een platform voor publieksontwikkeling en vliegwiel voor de sector. Naast de Gemeente Rotterdam haakte ook het Fonds Podiumkunsten aan als structurele partner en konden we de sprong maken van biënnale naar jaarlijks festival. Niet alleen betekende dit een enorme sprong in uitstraling en publieksbereik; het stelde het ons ook in staat de organisatie te versterken en meer structureel te bouwen aan het ontluikende Nederlandse circusveld. En met succes. Het festival wist zich op de kaart te zetten als *veelzijdig festival waar men de ontluikende kwaliteit van het Nederlandse veld in internationale context kan beleven*. Internationaal wordt het festival geprezen om haar stedelijke setting en de unieke formule waarin beleven, zelf doen en verdieping als gelijkwaardige pijlers centraal staan.

Adrian Berry, Artistic director Jacksons Lane Theatre, London

"Circusstad possesses the ability to present large scale circus work on an international platform whilst also acknowledging its homegrown young artists through showcasing emerging Dutch talent, thus ensuring the roots of circus continue to grow within its own national communities. The opportunity to see so much work, whilst having the space to network, debate and discuss what we have seen with peers from all over the world is invaluable. Circusstad is now firmly on the world circus calendar of 'must-go' festivals and I look forward to many more in the future"

3.2 PLATFORM VOOR PUBLIEKSONTWIKKELING

Het publieksbereik groeide van 21.500 in 2015 tot ruim 31.000 bezoekers in 2019.

Ambities qua publieksontwikkeling waren a) om het publiek te vergroten, b) om nieuw publiek te betrekken en c) om het aantal betalende bezoekers te vergroten.

Met een uitgekende mix van gratis en betaalde programmering zet het festival een gastvrije uitstraling neer die als magneet fungeert voor de betaalde voorstellingen. Waar dit voor de avondvoorstellingen soms nog moeilijk blijft, neemt het betaalde bezoek op de middagen de laatste jaren sterk toe, van 4.701 bezoekers bij editie 2017 tot 6.420 bezoekers in 2019.

De Stadsparade ontpopte zich tot hét middel om mensen overal in de stad te enthousiasmeren met een gratis toegankelijk professioneel programma. Om een breder publiek te bereiken wordt sinds 2019 bewuster geprogrammeerd in alle wijken en worden naast basisscholen ook winkelcentra, speeltuinverenigingen en evenementen aangedaan. Met 10.000 bezoekers, spreekt de Stadsparade de volle breedte van de samenleving aan en wordt een basis gelegd voor het festivalbezoek.

In 2019 is een nieuw marketingteam aangesteld en werd de look-and-feel van de campagne vernieuwd en kreeg de uitstraling van het festival een impuls. Met de organisatie van persreizen werden van diverse ster-voorstellingen voorbeschouwingen gegeven in de nationale pers.

Het bleek een gouden greep. Met liefst 31.000 bezoekers, 23 uitverkochte voorstellingen en een gemiddelde bezettingsgraad van 80%, ging 2019 de boeken in als de best bezochte editie ooit. In het publieksonderzoek nam het nationale bereik (niet uit Zuid-Holland) toe van 39% in 2017 tot 46% in 2019. We bereiken veel nieuw publiek: 45% bezocht het festival voor de eerste keer. Dit geeft vertrouwen in de ingezette koers.

3.3 VLEGGWIJL VOOR DE SECTOR

Bij de eerste editie kon met moeite één Nederlands gezelschap worden geboekt. De laatste edities presenteerde Circusstad Festival jaarlijks bijna 20 gezelschappen met Nederlandse roots gingen we drie coproducties aan en waren we gastheer voor verschillende internationale ontmoetingen.

Circusstad Festival ontwikkelde zich de laatste jaren van presenterend naar producerend festival. We kozen ervoor te investeren in de ontwikkeling van het jonge Nederlandse veld. Voor deze gezelschappen zijn we van grote betekenis voor hun carrière. Hoewel we werken met vaak zeer jonge makers, zien we de kwaliteit en belangstelling hand over hand toenemen. De investering loont: éénmaal gecreëerd hebben de voorstellingen vaak een lange levensduur. Een hoogtepunt is de honorering van het FPK Nieuwe Makers Traject voor onze samenwerking met Tall Tales Company met creaties in 2020 en 2021.

Inmiddels zien we dat de professionele sector begint te ontluiken. Een groeiend aantal alumni blijft in Rotterdam om hier te bouwen aan het circus en er ontstaat een interessant circuit van jonge makers en kunstenaars in de stad. Tegelijkertijd signaleren we dat het voor jonge gezelschappen vaak moeilijk is tot een eerste professionele creatie te komen.

Steeds meer ontpopt Circusstad Festival zich als (inter)nationaal platform. Tijdens de jaarlijkse Dutch Circus Showcase organiseren we een marktplaats waar Nederlandse makers en het internationale netwerk elkaar ontmoeten. Het resulteert steevast in nieuwe samenwerkingen, residenties en optreedplekken. En elk jaar ontvangt het festival netwerkorganisaties zoals Circuspunt (jaarlijks), het internationale Circostrada Netwerk (2018) en het internationale docentennetwerk Fedec (2019).

We benutten die positie om in Nederland nieuwe ontwikkelingen te initiëren op het vlak van talentontwikkeling en social circus. Zo gaan in 2020 twee initiatieven van start: de CircusCoalitie die talent de kans biedt te spelen in een nationale theatertournee, en Circus Roffa! voor sociale participatie.

3.4 ONTWIKKELING ACTIVITEITEN EN BEREIK 2017 – 2020

Editie	2019	2018	2017	Aanvraag 2017-2020 (gemiddelde)
Duur in dagen	5	5	5	5
Aantal activiteiten kernprogrammering	160	159	141	130
Professionals**	138	136	112	110
Amateurs en studenten	22	23	29	20
Waarvan betaald	61	67	53	50
Waarvan gratis	99	92	88	80
Aantal overige activiteiten	55	91	85	53
a. Rojeknor Circus Jungle (#dagen)	5	5	5	5
b. Masterclasses (in 2018 onderdeel crossover project)	0	0	6	5
c. Workshops (t.b.v. publiek)	24	21	24	18
d. Workshops & games crossover project Circus meets sports	10	49	41	20
e. Verdiepende randprogrammering	13	13	5	5
f. Presentaties buiten festival (ism andere evenementen)	3	3	4	
Totaal aantal activiteiten	215	250	226	183
Totaal aantal bezoekers	32.156	29.223	26.481	27.500
Totaal aantal bezoeken kernprogrammering	28.711	25.644	22.547	25.200
Totaal aantal bezoeken overige activiteiten (Participatie & verdieping)	2.345	3.279	2.784	2.300
Bezoek presentaties buiten festival (Djema el Fna)	1.100	300	1.150	
Totaal aantal bezoeken	32.156	29.223	26.481	27.500
Waarvan betaalde bezoeken	6.420	5.919	4.701	6.400
Waarvan niet betaalde bezoeken	25.736	23.304	21.780	21.100

2018 Coproductie Stadsparade Tea Time Company – Stick Stok

“The schooltour itself gave us so much experience in adapting and gave instant audience feedback. All the schools were completely different: different surfaces to play on, different audiences, different age groups. As a step in our career it’s jolted us ahead about three or four years from where we expected to be after college. We thought we would have to figure out the system and dip our toes in the water but because of this opportunity we were completely thrown into the deep end. It was more than the money (which helped a lot in getting the show on the road), it was the support and the time that went into us.”

H4. CIRCUSSTAD FESTIVAL 2021 – 2024

4.1 PLATFORM VOOR PRESENTATIE & PUBLIEKSONTWIKKELING

ONTWIKKELIJK 1

Circusstad Festival heeft zich bewezen als dé plek waar je jaarlijks in de meivakantie vijf dagen lang vernieuwend circus kan beleven in tenten, theaters en op straat. Het gratis toegankelijke festivalterrein in het hart van de stad is dé blikvanger voor een festival waar je vernieuwend circus in internationale context kunt beleven en beoefenen. Met een afgewogen mix tussen gratis en betaald programma, tussen beleven en zelf doen en tussen werk van professionals en amateurs creëren we een aantrekkelijke beleving voor gezinnen, festivalliefhebbers en theaterpubliek uit heel Rotterdam en Nederland.

Het festival wordt opgebouwd langs de volgende **programmatische lijnen**, die elkaar versterken en met elkaar in verband staan, veel voorstellingen dragen bij aan meerdere ambities:

Internationale State of the Art	Nieuw en vernieuwend werk uit de internationale voorhoede
Nieuwe makers / NL Werk	Nieuw en vernieuwend werk van Nederlandse makers en talenten
Groter dan het Schouwburgplein	Routes en locatieprojecten gericht op nieuwe presentatievormen en nieuw publiek.
Zelf doen	Participatie, workshops en jeugdcircussen
Verdieping & Fringe	Met inleidingen, nagesprekken en professionals meetings duiden en stimuleren we ontwikkelingen. Kleinschalige acts en muziek versterken de beleving op het terrein.
Stadsparade	Met voorstellingen in heel de stad warmen we het publiek op voor circus en betrekken we mensen uit alle wijken.

Prestatieraster / Output	2021-2024 (gemiddeld)	Referentie 2018
#(co)producties	10	4
#Presentaties Podiumkunsten (allen in Rotterdam)	162	159
<i>Internationale State of the Art</i>	27	14
<i>Nieuwe Makers / Nederlands werk*</i>	106	122
<i>Amateurs en studenten</i>	29	23
<i>Educatie: Workshops, nagesprekken**</i>	66	91
<i>Educatie: Contacturen docenten</i>	110	93
*Het aantal presentaties NL werk 2018 was wat vertekend door een kleine voorstelling die vijf dagen lang 8x per dag speelde voor een capaciteit van 20.		
** Het aantal educatieve activiteiten was in 2018 relatief hoog vanwege een intensief, langlopend crossover project dat 49 workshops omvatte.		

INTERNATIONALE STATE OF THE ART

Circusstad Festival presenteert nieuw werk uit de voorhoede van het internationale circusveld. Het zijn spraakmakende voorstellingen die dienen **als publieksaanjager en als inspiratiebron** voor de ontwikkelingen hier. De voorstellingen vinden plaats in grote en kleine theaterzalen, circustenten en op buitenlocaties. Met jaarlijks gemiddeld zeven internationale voorstellingen (27 uitvoeringen) versterken we de ruggengraat van het internationale programma en bedienen we de groeiende belangstelling van het publiek. Denk hierbij aan:

2021 Chapiteau-tent: Cie Pol & Freddy – De Cuyper vs De Cuyper – (BE)

Competitieve broederliefde: sport & broers. Cie Pol & Freddy is een kei in voorstellingen met aanstekelijke publieksparticipatie en maatschappelijk engagement. Het publiek wordt medeplichtige in een voorstelling die speelt met de codes van sport. Al vanaf het begin kiest men partij. De twee broers, meesterjongleurs Sander en Jordaan de Cuyper, nemen het tegen elkaar op in 'de piste' en worden ondersteund door een derde speler die scheidsrechter, ballenjongen, coach, omroeper en hotdogverkoper ineen is. Een vernieuwende mix van publieksparticipatie, verbluffende jongleertechniek en veel humor.

Publieksparticipatie, humor, mensencircus, vernieuwende jongleertechniek

2022 TR Kleine Zaal Jessica Andrade – The Brownie Club – UK

Jessica Andrade, begon bij het Londense Roundhouse Street Circus Collective. In 2011 trad ze als tiener op bij Circusstad Festival. Nu maakt ze met twee acrobates een zeer persoonlijk portret over identiteit, racisme en er wel of niet bij horen met The Brownie Club. *Sometimes you keep quiet. Sometimes you laugh it off.*

Sometimes you decide to speak up. De combinatie van luchtwerk en acrobatische skills met fysiek theater en spoken word zorgt voor een actuele vrolijke, eerlijke, schurende en openhartige kijk op de ervaringen van -en de aannames die gemaakt worden over- vrouwen van kleur.

Actueel, geëngageerd, inclusief, divers, interdisciplinair

2022 Chapiteau-tent Colokolo (Marokko) – Le Facteur – Nederlandse première

Het gezelschap Colokolo: *Cirque Urbain Marocain* past perfect bij Circusstad Festival. Als één van de weinige circustheater gezelschappen uit Marokko bouwen ze gestaag aan een te gek stads repertoire. Met aanstekelijk enthousiasme, tomeloze energie, hoogstaande acrobatiek en een stevige dosis humor raken ze een superdivers publiek. Met *Le Facteur* brengen ze een hommage aan het bijna uitstervende beroep van de postbode. Ook zetten ze op ludieke wijze vraagtekens bij nieuwe vormen van communicatie. Met enkel vier acrobaten, Chinese paal en jongleren als hoofddisciplines weten ze een wereld aan beelden op te roepen.

Virtuoze technieken, divers, humor, mensencircus

2023 Luxor Theater CIRCA (Australië) – Leviathan – Nederlandse première.

Het Australische CIRCA staat bekend om zijn grensverleggende acrobatiek. Met het ambitieuze project Leviathan gaat CIRCA een stap verder en betrekken zij lokale jongeren, circusartiesten en dansers bij de voorstelling. Met maar liefst 18 CIRCA acrobaten en 18 lokale artiesten/jongeren/dansers creëren ze een 'once in a lifetime' epische voorstelling hangend aan een grid, springend, vliegend, tuimelend door de ruimte. Dit project vindt slechts op 12 plekken in de wereld plaats.

Acrobatiek van wereldklasse meets community arts

Circolombia & the Roundhouse Street Circus Collective (UK / Colombia) – Década – Nederlandse première

Circolombia en het Londense Roundhouse Street Circus Collective werken al tien jaar samen om via circus levens te veranderen. Ze bouwen aan een inclusievere sector door actief en zo drempelvrij mogelijk (financieel, sociaal) jonge talenten klaar te stomen voor een internationale circuscarrière. Ze zijn graag geziene gasten op Circusstad Festival en een sterke inspiratiebron voor Circus Roffa! Met hun kenmerkende mix van uptempo en spannende acrobatiek en urban choreografie, een energieke live soundtrack en een cast van jong, diverse en rauw talent vieren ze hun jubileum bij ons met een spraakmakende buitenvoorstelling.

Inclusief, stads, hoogstaande circustechnieken

Foto: Internationale state of the Art, CIRCA - Leviathan verwacht op Circusstad Festival 2023

GROTER DAN HET SCHOUWBURGPLEIN

De belangstelling voor het festival groeit en overdag is de vraag groter dan de capaciteit. Dat biedt nieuwe mogelijkheden om letterlijk onze grenzen te verleggen en nieuwe vormen en locaties te onderzoeken. Zo creëren we artistieke ruimte om nieuwe vormen te ontwikkelen en vergroten we de capaciteit.

In *Circusroutes* combineren we de architectonische rijkdom met virtueuze acrobatiek, jonglage of een stoere portie urban arts. Daarnaast betrekken we *nieuwe locaties* waardoor we de reikwijdte van het festival vergroten en nieuwe publieksgroepen betrekken. (De Doelen, Circusloods Katendrecht, Laurenskerk).

Locatie Fenix Loods (jaarlijks) Codarts C4 – Eindexamenacts the try outs (INT)

Afstudeerkandidaten van Codarts Circus Arts draaien warm voor hun examen met try-outs. Ze presenteren hun act twee keer: één keer in de prachtige circusschool, en één keer in de dynamiek van het festival.

2021 Route Be Flat (Be) – Follow Us – Nederlandse première

De Gentse Urban Acrobats van Be Flat – Ward Mortier & Key Dekaestecker, zijn freerunners, muzikanten en acrobaten pur sang. Met hun uitgekiende dramaturgie staat het publiek midden in de actie en ervaart het de stad zoals nooit tevoren. In 2020 maken ze kennis met Rotterdam in hun project Follow me. Voor *Follow Us* (2021) werkt Be Flat samen met tien Rotterdamse freerunners, acrobaten en andere urban artists. Samen met hen creëert Be Flat een geheel nieuwe circusroute in Rotterdam. Een bijzondere vervolgstap voor freerunners om van hun ‘urban art’ een voorstelling te maken met circus. <https://www.be-flat.be/follow-me>
Vernieuwend, stads, multidisciplinair

2021 & 2022 Nederlandse circusroute – Work in Progress

Vanaf 2021 co-produceren we jonge makers bij een routevoorstelling. Om creaties te helpen groeien bouwen we de coproductie op in twee delen: een work-in-progress in 2021 en de volwaardige voorstelling in 2022. Qua makers denken we aan Familiar Faces, Kim-Jomi & Martha, Liza van Brakel.

Vernieuwend, jong talent, makerschap

2022 route: Cie XY – Les Voyages

In 2022 organiseren we een grootschalige, gratis toegankelijke Stadsroute. De 20 acrobaten van het internationaal gerenommeerde circusgezelschap XY nemen het grote publiek mee op een wandeling om nooit te vergeten. Een poëtische choreografie van acrobatische virtuositeit glijdt door de straten van Rotterdam. De straat of het plein waar je dagelijks loopt, beleef je op een andere manier. Nog nooit stond je zo dicht op de actie én...zowel de bezoekers als toevallige omstanders worden letterlijk op handen gedragen als onderdeel van de voorstelling. Naast veel bewegingen op grondniveau, zitten er ook acrobatische verrassingen op hoogte in de voorstelling. Aantrekkelijk voor iedereen.

<https://www.youtube.com/watch?v=FtRSMs7YInc> of <https://www.youtube.com/watch?v=hh09pKgovOo>

Wereldklasse, buitencategorie, vernieuwende publieksparticipatie, impact

NIEUWE MAKERS & JONG TALENT

Circusstad stimuleert en toont talent op alle niveaus, van eerste kennismaking als amateur tot gearriveerd professional met een eigen gezelschap. Op het festival zijn al deze vormen te zien. De uitvoeringen gaan zo veel mogelijk gepaard met een nagesprek. Naast de professionele makers betrekken we ook de ‘jongste makers’ van verschillende jeugdcircussen. Zo presenteren we een dwarsdoorsnede van het gehele veld.

2021 Monki – Jack

Benjamin Kuijtenbrouwer (MONKI) zit in de Nieuwe Makersregeling onder de vleugels van TENT circustheater producties. Kenmerkend voor zijn stijl is het gebruik van tekst in combinatie met Chinese Pole. *Jack* is voor hem een nieuwe stap doordat hij als maker niet meespeelt maar een acrobaat, muzikant en acteur regisseert. Jack refereert aan het meest gangbare kabeltje om geluidsapparaten aan te sluiten.

2021 Michael Zandl – Tooling Bodies

Michael Zandl is een Nederlands/Oostenrijkse maker om in de gaten te houden. Al op Codarts viel hij op met een eigen stijl waarin hij jongleren met magie vermengt, en met zijn stage bij Scapino’s jubileumvoorstelling TING stal hij de show. Vanaf 2021 is hij voor vier jaar als maker verbonden aan Korzo-Productiehuis. Voor *Tooling Bodies* werkt hij samen met Kolja Huneck en David Eisele, ook twee bijzondere objectmanipulators afgestudeerd aan Codarts. Ze gebruiken powertools in een kruising tussen jongleren en illusie.

ZELF DOEN

Als fysieke kunstvorm geeft het zien van circus zin om het zelf uit te proberen. Bovendien versterkt beoefening de ontwikkeling van 21st century skills. Rotterdam Circusstad stimuleert daarom de actieve beoefening van circustheater; van eerste kennismaking tot artistieke presentatie. Zelf doen is onderdeel van de festivalbeleving. Onder begeleiding van Circus Rotjeknor waagt jong en oud in de Circus Jungle een (vaak succesvolle) poging om zelf die gave circustruc uit te voeren: van jongleren en touwlopen tot hoog balanceren op een stapel stoelen of op je kop hangen in tissue.

VERDIEPING & FRINGE

Verdieping: veel voorstellingen gaan gepaard met nagesprek; alle voorstellingen worden kort ingeleid. Het festival is tevens platform voor themabijeenkomsten, ontmoetingen en gesprekken met professionals.

Fringe: Uitgebreid randprogramma met kleinschalige acts en livemuziek op het plein en in de theaters.

STADSPARADE

De diversiteit zoeken we op door met de Stadsparade publiek overal in de stad kennis te laten maken met professionele circusvoorstellingen. We coproduceren hiervoor jaarlijks een kleine straatvoorstelling met nieuwe makers. Door voorstellingen te brengen op scholen, op pleinen, markten, evenementen en winkelgebieden bereiken we een zeer divers publiek. Met Cultuur Concreet werken we samen aan een optimaal stedelijk bereik over de wijken en doelgroepen. Waar mogelijk wordt ook een workshop toegevoegd.

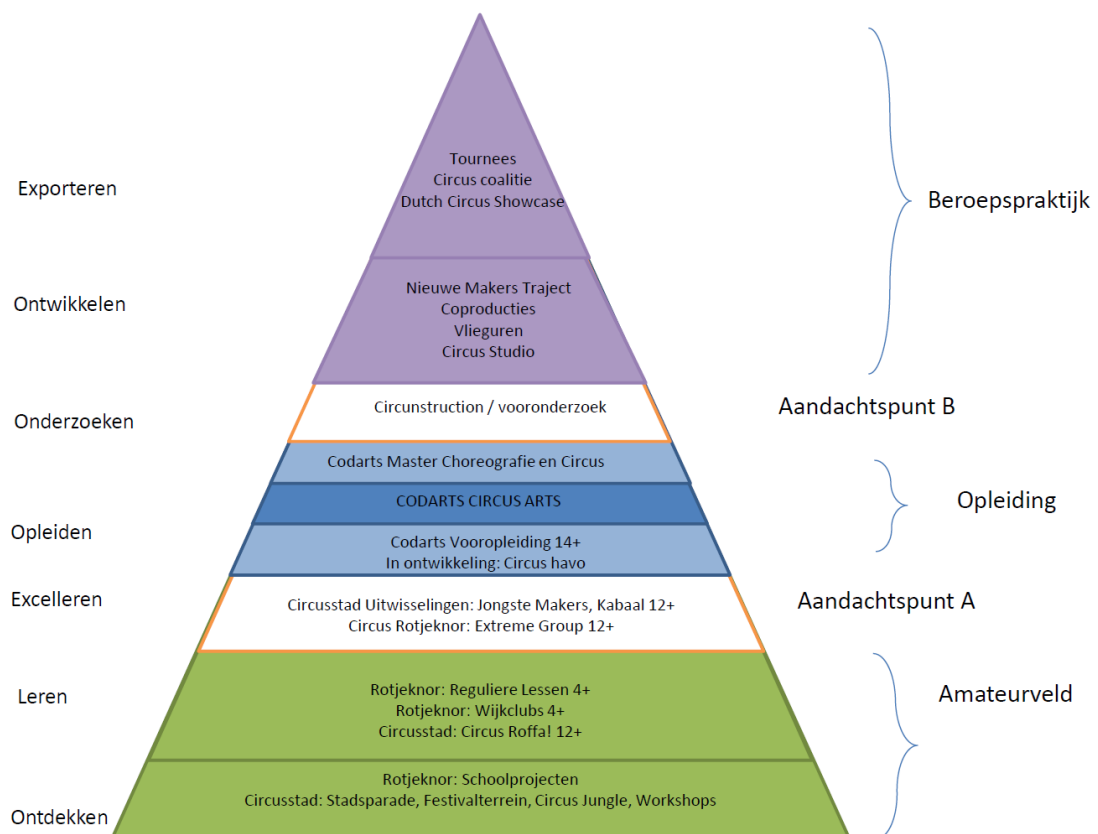
Foto: Coproductie Stadsparade 2019, Duo No Nonsense; Circusstad Festival 2019

Rotterdam Circusstad werkt aan sterke ketens voor talentontwikkeling en creatie voor circus in Rotterdam. Het één kan daarbij niet zonder het ander: Het professionele veld is een onmisbare inspiratiebron voor de jeugd. En andersom zijn de amateurs van vandaag de professionele kunstenaars van morgen. Daarom bouwen we samen met de partners aan het versterken van de ketens voor talentontwikkeling (amateur) én makerschap (professioneel).

Hoewel nog smal in vergelijking tot andere sectoren, is er inmiddels een ontwikkelingslijn vanaf eerste ontmoeting tot excellerend professional. We zien daarin twee zwakke punten waar we de komende jaren speciaal aandacht voor willen hebben.

Keten voor circustalent en -makerschap in Rotterdam

Aandachtspunt A – Stap van amateurveld naar opleiding.

De twee circusopleidingen hebben samen jaarlijks circa 35 opleidingsplaatsen. De lat ligt hoog en vooralsnog wordt slechts een handvol Nederlandse talenten aangenomen. Door te investeren in kwaliteit en inspiratie in de toplaag van de jeugdcircusleden helpen we dit gat te overbruggen. De komende jaren versterken we deze jeugdige toplaag met uitdagende **(uitwisselings-)projecten** waarin ze samenwerken met de internationale topgezelschappen. Toptalent dat zich wil voorbereiden op de auditie, kan deelnemen aan de Codarts Vooropleiding. Een Circus-Havo/VWO met DAMU (vergelijkbaar met sporttalenten) is in ontwikkeling.

Aandachtspunt B – Stap van opleiding naar gezelschap

Steeds meer alumni vestigen zich in Rotterdam om hier aan de ontwikkeling van het nieuwe circus te werken. Echter, er zijn nog weinig gezelschappen en het professionele makerschap in circus (circografie) staat in Nederland nog in de kinderschoenen. Verdere professionalisering en de ontwikkeling van het makerschap in circus is essentieel. We incorporeren Circunstruction, dat zich de laatste jaren op projectbasis heeft bewezen met het bieden van een platform voor experiment en ontwikkeling voor jonge artiesten die een eigen gezelschap willen beginnen. Door samen deze jonge makers met raad en daad bij te staan, co-producties aan te gaan en internationaal te presenteren verhogen we de kwaliteit en creëren we nieuwe kansen.

ACTIVITEITEN TALENT / AMATEURVELD

Uitproberen: **Circus Jungle / Workshops 3+**

In de Circus Jungle op Circusstad Festival kan iedereen -jong en oud- verschillende disciplines uitproberen. Wie gegrepen is door jongleren of balanceren, kan zich in één van de vele workshops onder professionele begeleiding verder verdiepen. Zo ervaren bezoekers hoe leuk het is om circus te beoefenen en dat het eerste succes al snel geboekt is.

Leren: **Regulier aanbod Circus Rotjeknor 5+**

Het reguliere aanbod voor de beoefening van circus wordt verzorgd door Circus Rotjeknor. Aanvullend organiseert Rotjeknor op reguliere basis 'circusclubs' in vijf Rotterdamse wijken.

Excelleren: **Jongste makers – dagelijkse mini-uitwisseling 12+**

Grootste uitwisselingsproject in Nederland, met als doel om de toplaag van de jeugdcircusleden te inspireren. Dagelijks ontmoeten topgroepen van twee of drie jeugdcircussen (12-15 jaar) elkaar om samen een workshop te volgen, op te treden op Circusstad Festival en een festivalvoorstelling te bezoeken. Een dagelijkse mini-uitwisseling waarin het leren van en samen met gelijkgestemden uitgangspunt is. We creëren een succeservaring en geven de jongeren het gevoel dat ze er oprecht bij horen; iets wat uniek is in Nederland. Momenteel onderzoeken we de mogelijkheid om Circuspunt structureel bondgenoot te maken van dit traject.

Excelleren: **KABAAL – Internationale uitwisseling 14+**

KABAAL is een driedaagse uitwisseling tussen (inter)nationale jeugdcircussen en leerlingen van de Codarts vooropleiding. Tijdens de uitwisseling krijgen ze workshops van één van de internationale topgezelschappen van het festival. Een fantastische magneet en inspiratiebron voor de deelnemers (Vergelijk het met Messi, die een clinic komt geven aan jong-Feijenoord; een ontmoeting die tekent voor het leven). Doordat de uitwisseling plaats vindt in de Circusloods van Codarts en Rotjeknor, raken deelnemers tevens vertrouwd met (en geïnspireerd door..., want hoe vet is het daar!) de professionele circusopleiding.

Excelleren: **Codarts vooropleiding 14+**

Codarts investeert in de aansluiting met het amateurveld door de vooropleiding Circus. Als nieuwe stap is een HAVO voor circustheater in ontwikkeling.

Foto: KABAAL; Opening Circusstad Festival 2018

ACTIVITEITEN NIEUWE MAKERS / PROFESSIONEEL VELD

Circus creëren – een vak apart

Het creëren van een circusvoorstellingen kent een langere voorbereiding dan bijvoorbeeld theater of dans, zeker als de artiesten nieuwe disciplines of trucs moeten instuderen. Het creëren gebeurt daarom meestal in verschillende fasen, van *technisch onderzoek* naar de beoogde disciplines, via *artistiek onderzoek* naar de dramaturgische vertaling in een 'circografie' tot de daadwerkelijk *creatie van de voorstelling*. Daar staat tegenover dat een goede voorstelling vaak een lange levensduur heeft, tot wel 400 speelbeurten.

Als producerend festival draagt Rotterdam Circusstad bij aan de ontwikkeling van jonge makers met op Rotterdamse huid gesneden publieksprojecten. De projecten vormen stepping stones waarin jonge gezelschappen de verschillende fasen van hun voorstelling (en carrière) ontwikkelen. In het prestatieraster zijn gemiddeld 9 (co)producties per jaar opgenomen. Hoewel de precieze verdeling over de jaren wisselt, gaan we uit van onderstaande projecten:

<i>3 coproducties Circunstruction</i>	- 6 tot 12 uitvoeringen in wijken en Maas Theater
<i>1 coproductie Straatvoorstelling</i>	- 20 tot 25 uitvoeringen Stadsparade
<i>1 coproductie Tentvoorstelling</i>	- 15 tot 20 uitvoeringen festival
<i>1 coproductie Stadsroute</i>	- N.t.b. aantal uitvoeringen festival
<i>1 tournee CircusCoalitie</i>	- 2 uitvoeringen in Rotterdam (20-25 landelijke tournee)
<i>1 voorstelling Kabaal-uitwisseling</i>	- Creatie voorstelling met amateurs en professionals samen
<i>1 Dutch Circus Showcase</i>	- Presentatie nieuw talent aan internationale netwerk

Nieuw: Circunstruction voegt zich bij de Rotterdam Circusstad Familie

Circunstruction is een initiatief van Stichting snaD, dat zich richt op de eerste fase in het creëren van een eigen voorstelling: **van idee tot voorstellingsconcept**. Jonge professionals en alumni dienen een voorstel in voor een voorstelling die ze zouden willen maken. Circunstruction selecteert projecten die grenzen willen overschrijden, inhoudelijke zeggingskracht hebben en het publiek met actuele thema's aan het denken zetten. Na selectie krijgen de gezelschappen-in-wording residentieruimte en tijd voor onderzoek. Daarbij worden ze ondersteund door een artistiek begeleider. In het traject ontwikkelen de deelnemers een eigen artistieke taal en visie, en inzicht in productie, publiekswerving en financiën. De werken worden voor publiek getest in Rotterdamse wijken en tijdens de Circusdriedaagse in Maas Theater.

Circunstruction heeft zich met 8 edities op projectbasis bewezen als waardevolle eerste stap op het professionele pad van jonge circusgezelschappen. Het helpt om tot een voldragen voorstellingsconcept te komen en dit te verwoorden richting potentiële partners, speelplekken en financiers. Vaak komen deelnemers in aanmerking voor een coproductie van Rotterdam Circusstad, Korzo of TENT. Bijvoorbeeld Tall Tales Company, Júlia Campistany, Three men from the North en David Eisele deden een Circunstruction traject.

Echter, de organisatie is klein en financieel volledig afhankelijk van projectsubsidies. De nood tot fondsenwerving wringt, aangezien het doel niet primair gericht is op het creëren van publiekspresentaties (vaak voorwaarde voor fondsenwerving) maar op de ontwikkeling van jonge makers. De organisatie is daardoor kwetsbaar en te zeer afhankelijk van een jaarlijkse projectsubsidie van de Gemeente Rotterdam.

Daarom is de ambitie opgevat om Circunstruction in Rotterdam Circusstad in te bedden. De meerwaarde is evident: door samenwerking kan Circunstruction leunen op de festivalorganisatie en worden kwaliteit, ontwikkeling en voortgang gewaarborgd. Voor Rotterdam Circusstad geeft het invulling aan de ambitie om de stap van opleiding naar gezelschap in de talentketen te versterken; Een meerwaarde die zowel de sector als het festivalprogramma ten goede komt. Ambitie is om jaarlijks drie projecten te selecteren. Om dit te realiseren vraagt Rotterdam Circusstad ondersteuning vanuit het cultuurplan Rotterdam. Hiermee vervalt de jaarlijkse aanvraag van Stichting snaD voor Circunstruction bij de incidentele middelen van de Gemeente.

Ontwikkelen: Power UP & Speelbeurten

Nederlandse gezelschappen die zich op Circusstad Festival voor het eerst professioneel presenteren krijgen een power-up op maat aangeboden. We geven gezelschappen ondersteuning bij het opstellen van een technische fiche, een budget en koppelen hen aan dramaturgen om hun act een artistieke boost te geven. Door het spelen van vaak meerdere uitvoeringen op het festival bouwen de jonge gezelschappen aan een eigen publiek. Door nagesprekken met publiek en profs te organiseren, creëren we ruimte voor groei.

Op dit vlak werken we ook samen met het Tent circustheater producties. TENT en Rotterdam Circusstad zijn beide voortrekker in het veld op het vlak van creatie en talentontwikkeling. We hebben de gezamenlijke ambitie aan een prachtig Nederlands circusveld bij te dragen. Daarom is afgesproken om jaarlijks tenminste één TENT-project te presenteren op Circusstad Festival. Ambitie is om daarnaast eens per jaar eenzelfde gezelschap te steunen, zodat we die met meerdere stepping stones een grotere ontwikkeling kunnen bieden.

Ontwikkelen: Coproducties

Jaarlijks gaat Circusstad Festival verschillende coproducties aan met jonge Nederlandse gezelschappen. We zoeken daarbij naar projecten die passen bij de signatuur van Circusstad Festival. We helpen de gezelschappen zowel zich artistiek te ontwikkelen, als aanbod te maken dat goed geschikt is voor het podium of festivalcircuit. Dat de afgelopen festivals zeven zeer succesvolle producties hebben opgeleverd, bewijst het succes van deze formule. Gezelschappen als Tall Tales Company, Trio Satchok, Tea Time Company en Duo No Nonsense hadden na de première op Circusstad Festival succesvolle tournees in zalen en op festivals in binnen en buitenland.

Ontwikkelen: Nieuwe Makers Regeling met Tall Tales Company

Om de impact te vergroten werkt Circusstad Festival graag meerdere edities samen met jonge gezelschappen. Het Rotterdamse Tall Tales Company is al sinds de oprichting een graag geziene gast op het festival. De laatste jaren profileren ze zich steeds meer als makers, met als ambitie om hét stadsgezelschap van Rotterdam te worden. (droom: het Scapino van het circus). Een ambitie die we van harte ondersteunen. Daarom zijn we -met steun van Fonds Podiumkunsten- gezamenlijk een nieuwe makers traject gestart, waarbij Rotterdam Circusstad hen twee jaar lang (2020-2021) ondersteunt in de ontwikkeling van het professionele makerschap. Het project mondt uit in twee producties die beiden een tournee krijgen: een route-voorstelling voor op festivals en een zaalvoorstelling voor middenzalen van 300+ stoelen (één van de eerste in Nederland). Daarmee zet het gezelschap zowel een belangrijke stap voor de eigen ontwikkeling als voor het Nederlandse circus in het algemeen. Ambitie is om dergelijke trajecten ook in de periode 2022-2024 te organiseren.

Foto: Tall Tales Company, 2019

Exporteren: De Dutch Circus Showcase

Tweedaags event waar (inter)nationale programmeurs, producenten en impresario's worden uitgenodigd om nieuw professioneel talent te scouten. De showcase bestaat uit ongeveer tien voorstellingen, waaronder coproducties en work-in-progresses en ander nieuw Nederlands werk. Daarnaast pitchten Nederlandse gezelschappen hun projecten en voorstellingen. De Dutch Circus Showcase is de eerste en enige circus showcase van Nederland en onderscheidt zich internationaal doordat alle voorstellingen (ook de work in progresses) door zowel de professionals als het festivalpubliek bezocht worden. De oogst bestaat doorgaans uit meerdere speelbeurten in binnen-en buitenland, residentieplekken en nieuwe partnerschappen met impresariaten. Onze ambitie is om het programma de komende jaren sterk uit te breiden.

Exporteren: CircusCoalitie

Rotterdam Circusstad is initiatiefnemer van de CircusCoalitie, een nieuw nationaal samenwerkingsverband van presenterende en (co)producerende instellingen die belang hechten aan een florerend circusklimaat in Nederland. Door talent, speelplekken en publiek voor circus te stimuleren willen zij het genre verder ontwikkelen. In het voorjaar van 2021 initieert de CircusCoalitie een tournee met werk van drie jonge, in Nederland gewortelde circusmakers, met 20 uitvoeringen in 17 theaters verspreid door het land. Als basis garanderen de partners de helft van de uitvoeringen.

Circustheater is een goed middel om sociale en maatschappelijke doelen te bereiken, bijvoorbeeld op het vlak van empowerment, zelfvertrouwen, samenwerking, talentontwikkeling, creëren economische kansen. Het beoefenen van circus draagt bij aan fysieke en sociale ontwikkeling, biedt succeservaring, zelfvertrouwen en opent nieuw perspectief.

Met Circus Roffa! bundelen we de krachten om een bijdrage te leveren aan empowerment van de jeugd. Er is noodzaak, veel mensen in Rotterdam kunnen niet meekomen en er is veel kansenongelijkheid. In het verlengde daarvan ervaren veel jongeren te weinig ruimte om zich te ontplooien. Na een kennisbijeenkomst tijdens Circusstad Festival 2019 werd een pilotproject uitgewerkt die in 2020 met steun van het VSBfonds start.

Met Circus Roffa! wil Rotterdam Circusstad kwetsbare groepen jongeren in Rotterdam in contact brengen met hun talent en hen daarin laten groeien. We willen hen laten ervaren dat ze succesvol kunnen zijn, dat ze mogelijkheden hebben en die tegemoet durven treden. Daarmee dragen we bij aan de weerbaarheid van de jeugd, aan kansengelijkheid en aan sociale samenhang in Rotterdam.

Op twee plekken in Rotterdam (Bospolder en Katendrecht) worden nieuwe circusgroepen met jongeren gestart. We dagen hen met stoer straatcircus uit om zelf in beweging te komen. We nemen drempels weg en ontwikkelen werkvormen die aansluiten bij de doelgroepen zelf. Het project biedt ook concreet perspectief: gevorderde deelnemers kunnen betaalde bijbaantjes krijgen als begeleider of artiest. Deze waardering heeft grote impact op hun zelfvertrouwen en maatschappelijke betrokkenheid.

In het docentencorps van Rotjeknor is expertise in het werken met deze doelgroep en werkwijze verankerd. Samen organiseren we nu het platform om dat voor Rotterdam te verzilveren. We smeden partnerschappen met het maatschappelijke veld zoals de welzijnssector, buurt- en clubhuiswerk, Cultuur Concreet, JINC, Wijk scholen, Nationaal Programma Rotterdam Zuid en Thuis Op Straat.

Ambitie is om dit onderdeel de komende jaren sterk uit te bouwen. Circus Roffa! is belangrijk voor de ontwikkeling van Rotterdam Circusstad, maar wij realiseren ons dat er andere dan culturele financiering gevonden moet worden na gebleken succes. Het project is daarom financieel niet opgenomen in deze aanvraag.

Foto: Freerunners op Circusstad Festival 2018

H5. MARKETING

5.1 MARKETING DOELEN

Circusstad Festival zet de komende jaren actief in op verbinding en op groei. Doel is om méér en meer divers publiek aan te trekken. Door het programma uit te breiden en meer divers te maken kunnen we meer bezoekers bereiken.

Bezoekers van Circusstad Festival waarderen het open karakter, de gemoedelijke sfeer, de vriendelijkheid van het personeel, de bereikbaarheid van de unieke locatie en bovenal het excellente programma dat vijf dagen lang de boventoon voert op het gezellige Schouwburgplein. Maar de typische festivalbezoeker wil ook verrast worden en houdt van avontuur. In de komende jaren trekt Circusstad Festival de stad in met routes en voorstellingen op bijzondere locaties in de publieke ruimte. De behoefte zich te manifesteren buiten de grenzen van het festivalterrein komt van twee kanten; het publiek vraagt om avontuurlijke programmering, de gezelschappen om avontuurlijk makerschap. De marketing van Circusstad Festival gaat in op die behoefte van het festivalpubliek, door het creëren van waarde in beleving en service.

Ambitie is om te groeien naar een bezoekersaantal van 40.000 bezoekers in 2024. Door meer divers te programmeren en meer voorstellingen aan te bieden zullen er meer kaarten worden verkocht. De organisatie werkt toe naar een evenwichtige verhouding tussen betaalde en gratis voorstellingen en zet in op een verdubbeling van het aantal betaalde tickets tot 12.000 in 2024. Die groei wordt gefaciliteerd door het verruimen van de capaciteit. Nieuwe locaties en routes bieden de mogelijkheid het publiek te verbreden. Daarnaast staan 16.000 bezoekers die gebruik maken van de gratis programmering. De Stadsparade bereikt 12.000 mensen. Het prijsbeleid houdt rekening met mensen met een kleine portemonnee.

Ambities:

Groei vanaf 29.000 in 2018, gemiddeld 35.000 in prestatieraster 40.000 bezoekers in 2024
Groei vanaf 5.900 in 2018, gemiddeld 9.000 in prestatieraster 12.000 verkochte tickets in 2024
Samenstelling Rotterdam: Aandeel 'light en medium users' neemt toe tot 70%
Groei nationaal bereik: Focus op kaartkopend publiek uit Rotterdam + 50km

5.2 DOELGROEPEN

Circusstad Festival doet ieder jaar uitgebreid publieksonderzoek. Het bezoekersprofiel bestaat grofweg uit vier algemene doelgroepen te weten *gezinnen*, *theaterpubliek*, *festivalpubliek* en *professionals*.

Gezinnen

Circusstad Festival is bij uitstek hét loopje in de meivakantie en daarom in trek bij gezinnen uit Rotterdam en regio. Gezinnen zijn met 31% sterk vertegenwoordigd. Doel is de naamsbekendheid bij hen te vergroten.

Actieve Families Een kansrijke doelgroep is de Actieve Families die graag evenementen bezoeken die zowel voor kinderen als volwassenen aantrekkelijk zijn. Circusstad Festival is bij uitstek het festival dat deze elementen samenvoegt. Deze doelgroep wordt bereikt via de eigen campagne en kanalen van partners als Circus Rotjeknor, Uitagenda, Rotterdampas en sociale media.

Randstedelijke gemakzoekers Deze doelgroep heeft een goed inkomen en staat erom bekend leuke dingen te ondernemen met het hele gezin in de buurt van of in Rotterdam. Hun bezoek aan Circusstad Festival wordt zorgvuldig gepland en moet in hapklare brokken gepresenteerd worden. Randstedelijke gemakzoekers willen zekerheid. Deze doelgroep wordt bereikt via de lokale dagbladen (AD), RTV Rijnmond en sociale media.

Stedelijke toekomstbouwers Stedelijke toekomstbouwers brengen veel tijd door met hun gezin, familie én vrienden. Deze groep heeft een gemiddeld tot laag inkomen en is gevoelig voor kortingsacties. Sterke punten voor hen zijn de Stadsparade en het gratis toegankelijke festivalterrein gratis. Circusstad Festival bereikt deze groep ook via de kanalen van Rotterdampas, Uitagenda en radio.

2. Theaterpubliek

Circusstad Festival werkt nauw samen met de partnertheaters Luxor Theater, Theater Rotterdam en De Doelen. Samen met Circusstad Festival vormen deze theaters een 'conglomeraat' van waaruit op verschillende niveaus naar de doelgroepen wordt gecommuniceerd. De kaartverkoop loopt deels ook via hun verkoopkanalen. Circusstad Festival zet in op een sterk merk waar de partnertheaters onderdeel van willen zijn, een merk dat door hen met trots gedragen wordt. Het theaterpubliek dat Circusstad Festival in toenemende mate wil bereiken is te vinden in de profielen van de Elitaire Cultuurminnaars en de Klassieke cultuurbezoekers.

Elitaire Cultuurminnaars Deze groep bezoekt veel kunst en cultuur en lezen daar ook over. Ze zijn gevoelig voor luxe en bijzondere voorstellingen. Ze worden bediend via email, brochures, Direct Mails, dagbladen en tijdschriften. Het festival voert voor hen een sterke PR-campagne en zet in op inhoud en achtergrond.

Klassieke cultuurbezoekers Deze groep heeft veel vrije tijd en is goed te bereiken via de partners, met name via Theater Rotterdam en De Doelen. Deze groep kiest cultuurevenementen uit op locatie en bereikbaarheid. De zaalvoorstellingen zijn zeer geschikt voor deze doelgroep; zij hechten waarde aan kwaliteit en comfort. We bereiken hen met marketing op voorstellingsniveau, mailings, brochures en websites van de partners.

3. Festivalpubliek

Het festivalpubliek bestaat uit twintigers tot middelbare leeftijd en is breed cultureel geïnteresseerd. Ze worden in Whize getypeerd als Stadse Alleseters en Digitale kijkers. Duurzaamheid is belangrijk, net als eten en drinken. Ze zijn hoogopgeleid met grote verschillen in inkomen. Het is een avontuurlijke groep die Circusstad Festival bereikt via uitingen op sociale media, via Instagram en Facebook en de printcampagne.

Stadse Alleseters Locatie, saamhorigheid en beleving zijn voor de Stadse Alleseter erg belangrijk. Het terrein en omliggende theaters spelen op non-programmatisch niveau in op hun behoefte. Het open karakter van het festivalterrein spreekt deze doelgroep bijzonder aan. Het festival bereikt hen met specifieke boodschappen via social media en *targeted ads* waarbij ingegaan wordt op sfeer en sociale binding.

Digitale kijkers De Digitale kijker is minder welvarend dan de Stadse Alleseter omdat deze vaak nog studeert. In de marketingmix vormt prijs een belangrijk aspect. Digitale kijkers zijn gevoelig voor kortingen en aanbiedingen. Deze doelgroep bereikt Circusstad Festival via het last-minute Uitburo van Rotterdam Festivals en acties via partijen als CJP, Hogescholen, universiteiten en circusscholen.

4. Professionals

Circusstad Festival heeft een sterk draagvlak onder de internationale circus community van programmeurs, producenten, brancheorganisaties, journalisten, gezelschappen en jeugdcircussen, impresariaten en residenties. De communicatie naar deze doelgroep is persoonlijk van aard en inhoudelijk van stof. Het festival is een belangrijk platform voor ontmoetingen en kennisbijeenkomsten met professionele netwerken.

Foto: Codarts, Circusstad Festival 2017

5.3 CAMPAGNE

Circusstad Festival heeft voor de komende een nieuw geïllustreerd campagnebeeld. Deze is aansprekend voor een groot en breed publiek. De stijl is commercieel, tot de verbeelding sprekend, fris en humorvol met een hint naar de traditie van het circus en met een sterke nadruk op het stadse karakter.

Het festival heeft een sterke persstrategie, waarbij zorgvuldig mediakanalen worden uitgekozen en voorzien van passende content. Circusstad Festival organiseert meerdere internationale persreizen met als resultaat talrijke voorpublicaties. Het festival zelf wordt bezocht door de grote dagbladen (Telegraaf, NRC, AD, Volkskrant), lokale kranten (Havenloods, AD, Metro), de culturele pers (Theaterkrant, Theater Maker, Cultureel Persbureau) en televisie (RTV Rijnmond) en leverde in 2019 meer dan honderddertig artikelen op.

Campagne: Posters, flyers, brochures, , televisiespots, direct mailings, Stadsparade
Online: Festivaltrailer, voorstellingstrailers, website, social media, Google Grant, SEO
Offline: City dressing, vlaggen, posters, peperbussen
Partners: RTV Rijnmond, Uitagenda, NS, Rotterdampas, founding partners, deelnemende locaties.

Foto: Campagnebeelden Circusstad Festival 2019

H6. ORGANISATIE & CODES

6.1 ORGANISATIE & CODE CULTURAL GOVERNANCE

De organisatie heeft zich de laatste jaren sterk geprofessionaliseerd. Rotterdam Circusstad is gebouwd op een sterke en flexibele netwerkorganisatie, waarin verschillende partners/stakeholders samenwerken. Samen geven zij richting aan groei en ontwikkeling.

De uitvoeringsorganisatie wordt aangestuurd door een artistiek en zakelijk leider. Om de groei van het festival te faciliteren is de organisatie versterkt en uitgebreid. Er is een sterk marketing team samengesteld, een gedegen productieteam en ondersteuning op programmering en organisatie. Met de overname van circunstruction wordt initiatiefnemer Jördis Cordua aangesteld als projectmanager. Voor Circus Roffa! is Martin Iskra, tevens interim artistiek leider bij Circus Rotjeknor projectleider. Hierdoor is de organisatie robuuster, gevarieerder en is ze toegerust voor de volgende stap.

De stichting Rotterdam Circusstad hanteert de Governance Code Cultuur. Er wordt gewerkt met het bestuur-directie model. Het bestuur bestaat uit leden die deze functie onbezoldigd vervullen. Het bestuur voert een deel van de bestuurlijke taken zelf uit, maar heeft voor een belangrijk deel haar werkzaamheden uitbesteed aan de uitvoeringsorganisatie.

Gegeven de missie van Rotterdam Circusstad is ervoor gekozen om de artistieke uitvoeringspraktijk, podia, onderwijs en educatie in het bestuur te vertegenwoordigen om tot een maximale betrokkenheid te komen. Het is een beproefd model in Rotterdam. Een bestuur waarin betrokken organisaties vertegenwoordigd zijn, leidt tot een groot commitment. Rotterdam Circusstad is een samenwerkingsverband van juist deze instellingen, en het bestuur is het beste platform voor uitzetten van de strategie. Een bestuurs- en directie reglement zijn begin 2016 opgesteld en vastgesteld door het bestuur. Stichting Rotterdam Circusstad is opgericht in 2009 en is aangemerkt als culturele ANBI.

6.2 CODE DIVERSITEIT & INCLUSIE

Rotterdam Circusstad onderschrijft het belang van de Code Diversiteit & Inclusie en handelt daarnaar. Circustheater is laagdrempelig, vaak taallos en kent verschijningsvormen in bijna alle culturen. Daarmee heeft het de potentie een zeer breed publiek aan te spreken, zowel in leeftijdsopbouw als in culturele achtergrond. Om dat te bereiken is het belangrijk dat de diversiteit van het publiek ook zichtbaar is in de programma, organisatie en partners.

Ambities en aanpak: Programma en Publiek

Het huidige beleid voor diversiteit is erop gericht om, gebruikmakend van het brede pallet verschijningsvormen circustheater een zo breed mogelijk publiek aan te spreken. Regelmatig zijn er groepen met Afrikaanse of Zuid-Amerikaanse roots te zien naast voorstellingen uit Frankrijk, Scandinavië of Australië. Ook in het spreidingsbeleid van de Stadsparade zoeken we naar diversiteit in speelplekken en stadswijken om zo de volle breedte van de samenleving te betrekken. Daartoe werken we tevens samen Cultuur Concreet. De Whize analyses laten zien dat het publiek op het festival steeds kleurrijker wordt. Het aandeel van 'kleurrijke' doelgroepen als Stedelijke Toekomstbouwers schuift steeds meer naar het stedelijke gemiddelde. Ambitie is om dit beleid komende jaren door te zetten.

Ambities en aanpak: Personeel

Gestreefd wordt naar een diverse samenstelling van personeel, team en bestuur en bij vacatures wordt altijd vermeld dat de organisatie streeft naar diversiteit in het team. Daartoe wordt ook meer met vacatures gewerkt, waar eerder meer functies werden ingevuld met mensen 'uit het netwerk'. Ook is in een recente bestuurswissel bewust een penningmeester aangezocht die naast de financiële kant ook professionele ervaring heeft met het onderwerp inclusie en diversiteit. Op het festivalterrein wordt gewerkt met een herkenbaar, divers team van presentatoren en publieksbegeleiders.

Ambities en aanpak: Partners

Rotterdam Circusstad is een samenwerkingsorganisatie. Ook op belangrijke onderwerpen, zoals diversiteit en inclusiviteit zoeken we inspiratie in de samenwerking met partners en voorbeelden van good practice uit binnen en buitenland. Zo hielpen The Roundhouse (UK) en Circus Zonder Handen (BE) ons bij de ontwikkeling van Circus Roffa! als experiment rond social circus met tieners in Rotterdam. In Rotterdam werken we samen met de theaters aan het bereiken van nieuw en meer divers publiek bij de voorstellingen, en met Cultuur Concreet om overal in de stad vertegenwoordigd te zijn.

6.3 FAIR PRACTICE CODE

Rotterdam Circusstad onderschrijft de Fair Practice Code en verhoudt zich tot de uitgangspunten daarin met betrekking tot solidariteit en kunstenaarshonoraria. En hoewel vaste richtlijnen voor onze discipline ontbreken, wordt bij zowel medewerkers als de uitvoerende artiesten uitgegaan van fair practice, waarbij 'loon naar werk' het leidende principe is.

Voor spelers wordt gerefereerd aan de CAO Toneel en Dans, waarbij met behulp van de door de Fair Practice geadviseerde rekentool, een omrekening naar ZZZP-tarief wordt toegepast. Er is een structuur opgezet waarbij vaste minimum vergoedingen gelden voor deelnemende studenten en alumni. Deze is afgestemd met andere festivals in de sector en is onderwerp van gesprek in de CircusCoalitie voor talent. De meer gevorderde professionele gezelschappen hanteren vaak hun eigen vaste, marktconforme tarieven.

6.4 FINANCIËLE ONTWIKKELING

Ons aanbod en onze vraag aan de stad vatten we tevens samen in de financiële paragraaf. Nu de belangstelling toeneemt, is verdere groei noodzakelijk. Onder invloed van die groei stijgen de kosten voor programmering zowel wat betreft het internationale programma als het Nederlandse programma, waarvoor we steeds vaker als (co-)producent optreden. Ook de incorporatie van Cirustruction in de programmering markeert zowel een sponging op inhoud als financieel. In het verlengde daarvan stijgen ook de kosten voor organisatie, marketing en productie. Het totale (gemiddelde) budget voor 2021-2024 behelst € 845.000,-.

Gelukkig stijgen de eigen inkomsten mee en we verwachten dat ze dat de komende jaren blijven doen. Langs alle geschatte lijnen smeedt de organisatie partnerschappen met organisaties en financiers die de nieuwe ontwikkelingen steunen. Voor het festival zijn meerjarige samenwerkingen met het VSBfonds (maatschappelijke impact: 2020-2021) en het Prins Bernhard Cultuurfonds (Routes: 2020-2021-2022). Voor talentontwikkeling is een meerjarige samenwerking met het Fonds Podiumkunsten voor het nieuwe makertraject met Tall Tales Company (2020-2021) Het project Circus Roffa! is in samenspraak met het VSBfonds ontwikkeld, met als doel om de pilot bij succes verder uit te bouwen.

Toch ontkomen we er niet aan een substantiële vraag naar te leggen bij zowel de Gemeente Rotterdam als de Rijksoverheid. Doordat ons festival in crisistijd ontstaan is heeft het steeds met een relatief bescheiden budget aanzienlijke resultaten geboekt, zowel in artistieke ontwikkeling als in het aantrekken van een almaar groeiend publiek. Nu het bereik en de impact sterk toenemen, is verdere professionalisering en groei noodzakelijk, waarbij een stevig fundament van uit de overheid onmisbaar is om onze bijdrage aan stad, publiek en talent te kunnen leveren.

Ons verzoek aan de Gemeente Rotterdam is daarom of u met een bijdrage van € 225.000,- (26%) aan de basis wil staan voor een festival dat tot diep in de stad mensen raakt, en Rotterdam tot ver in de wereld profileert als levendige cultuurstad.

